

ועדת האתיקה לאישור ופיקוח על ניסויים בבעלי חיים

הנחיות כלליות לעריכת ניסויים בחיות מעבדה

ועדת אתיקה ומתן הרשאות

Bar-Ilan University
Ramat-Gan 52900
Institutional Animal Care and Use
Committee (ACUC)

אוניברסיטת בר-אילן
רמת גן 52900
הועדה לאישור ופיקוח על ניסויים
בבעלי חיים

אוניברסיטת בר-אילן

ועדת האתיקה לאישור ופיקוח על ניסויים בבעלי חיים
biu.animals@gmail.com

חברי הועדה (תשע"ג):

ד"ר טובה זינמן – מרכזת
ד"ר בני מוטרו – יושב ראש
פרופ' אהרון ולר
ד"ר ליאור אפלבוים
פרופ' רון וידס
ד"ר אריה ז'יבוטובסקי
ד"ר לי קורן
ד"ר שפרה סלע
ד"ר שמעון טינמן – וטרינר ומנהל בית חיות
ד"ר מוטי דרור – וטרינר האוניברסיטה
הרב שלמה שפר – רב הקמפוס ונציג הציבור

ד"ר שמעון טינמן – וטרינר

ד"ר בני מוטרו – יו"ר ועדת אתיקה

ד"ר מוטי דרור – וטרינר אוניברסיטת בר אילן

תוכן עניינים

- א. הצהרת עמדה
- ב. תפקידי הועדה וסמכויותיה
- ג. הרכב הועדה
- ד. עניינים הדורשים פניה לוועדה
- ה. מתן הרשאות לחוקרים
- ו. קבלת הרשאה לעבודה בבית חיות
- ז. אכיפה וסנקציות

א. הצהרת עמדה

אוניברסיטת בר-אילן מתירה לבצע ניסויים בבעלי חיים לצורך אחת מן המטרות הבאות:

1. קידום המדע והרפואה.
2. חינוך והוראה.
3. מציאתם של פתרונות או קידום סוגיות שיש בהן כדי לשפר את איכות חייהם של בני אדם, בעלי חיים או לתרום לאיכות הסביבה.

מותר לערוך ניסויים בחיות אך ורק לאחר שהוכח כי לא ניתן לקדם את נושא המחקר בדרך אחרת ושבעל החיים בו נערך הניסוי מתאים לשמש כמודל במחקר.

ניסויים בבעלי חיים כרוכים בהכרח במידה מסוימת של סבל. חובה על כל אדם המשתתף בניסוי לנקוט בכל האמצעים הנדרשים כדי להבטיח שהסבל הנגרם לבעלי החיים לא יחרוג מהמידה הקטנה ביותר הנדרשת לצורך ביצוע הניסוי. חובה זו חלה בעת הניסוי, לפניו ואחריו.

מידת הסבל הנגרמת לחיות הנתונות בניסוי חייבת להימצא בשיווי משקל כנגד חשיבות הנושא הנחקר והסבירות להשיג תוצאות מובהקות בשיטות הננקטות.

במדינת ישראל קיים חוק המטיל מגבלות וקובע כללים לשם עריכת ניסויי בחיות. אוניברסיטת בר אילן מחוייבת לחוק זה ולאמות מידה מקצועיות גבוהות כאשר מדובר בסבל של יצורים חלשים וחסרי אונים. מטרתם של ההנחיות המתפרסמות להלן להביא לידיעת החוקרים את הכללים האתים שנקבעו ולספק להם מידע מקצועי איכותי כדי לעמוד במשימות שהוצבו.

שלושת הקריטריונים המרכזיים שנקבעו ועוצבו על ידי רוסל וביירק (3Rs) והחוק הקיים במדינת ישראל מהווים את עקרונות המפתח עליהם מבוססים הנחיות אלו.

Reduction

הווה אומר נקיטת כל האמצעים במטרה לצמצם ככל הניתן את מספר בעלי החיים בהם נערך הניסוי תוך כדי שמירה על האינטרסים המדעיים.

Refinement

הווה אומר נקיטה בכל האמצעים הנדרשים כדי לעדן את דרכי הניסוי על מנת למזער ככול שניתן את דרגות העקה, הפחד, החרדה והכאב שנגרמים לבעלי חיים הנתונים לניסוי מדעי ותוך שמירה על האינטרסים המדעיים.

Replacement

הווה אומר נקיטה בכל האמצעים הדרושים כדי למצוא שיטות חלופיות לשימוש בעלי חיים.

באוניברסיטת בר-אילן מותר לבצע או להשתתף בניסויים בבעלי חיים רק על פי ההנחיות המתפרסמות בנוהלים אלו ולאדם שעומד בקריטריונים המפורטים דלקמן:

1. מי שהוא *חוקר מוסמך כהגדרת המושג בחוק הניסויים.
 2. מי ששמו מופיע בפרוטוקול הניסוי.
 3. מי שקרא ואישר בחתימת ידו חוברת נוהלים זו.
- *חוקר מוסמך הוא בוגר קורס לשימוש בבעלי חיים שעמד בהצלחה במבחן.

*** כל מי שנוטל חלק בניסוי הנערך בבעלי חיים נושא באחריות ישירה ובלתי אמצעית כלפי ועדת האתיקה ונושאי התפקידים באוניברסיטה לעניין אכיפת חוק צער בעלי חיים.**

*** על כל מי שעורך ניסוי או משתתף בו להכיר היטב את תוכן הפרוטוקול שאושר על ידי ועדת האתיקה ואין לחרוג מהאישור שניתן.**

ב. תפקידי הועדה וסמכויותיה

מתוקף חוק הנסויים, ועדת האתיקה היא הגוף המוסדי העליון לכול נושא שעניינו חיות מעבדה. הנחיות הועדה מחייבות את ראשי המעבדות, תלמידי המחקר, עובדי בתי החיות וכל אדם אחר העוסק בטיפול בבעלי חיים או בא עמם במגע.

א. סמכויות הועדה ותפקידיה

- (1) לקבוע כללים לאחזקת בעלי חיים, הטיפול בהם ועריכת ניסויים.
- (2) לאשר או לדחות ניסויים בבעלי חיים ולפקח על ביצועם.
- (3) לקבוע כללים בדבר הכשרת חוקרים ולפקח על תהליך ההכשרה.
- (4) לפקח על בריאות בעלי החיים ורווחתם.
- (5) לאשר שימוש במתקנים וציוד המשמשים לאחזקת בעלי חיים או/ו לעריכת ניסויים בהם.
- (6) לשמור על הקשר הנדרש עם המועצה לניסויים בבעלי חיים ולמלא את דרישותיה.
- (7) לטפל בהפרות משמעת ולנקוט בצעדים כנגד מי שהפר הנחיות או פעל באופן שאינו הולם.
- (8) יושב ראש הועדה או הוטרניר המוסדי רשאים להיכנס בכל עת לכל מקום בו מוחזקות חיות. בסמכותם להפסיק באופן מיידי כול הליך הנעשה בבעלי חיים אם בוצעה להערכתם חריגה מההיתר שניתן, או שקיימת סכנה לבריאות האדם או בעלי חיים, או שנגרם לבעלי החיים סבל מיותר.
- (9) יושב ראש הועדה והוטרניר המוסדי רשאים להשעות אדם מביצוע ניסויים בבעלי חיים ומכניסה למתקנים בהם מוחזקות חיות אם הם סבורים כי האדם נהג בחוסר מקצועיות או ברשלנות או הפר את הנחיות הועדה.

ג. הרכב הועדה

חברי הועדה נקבעו על ידי דיקן הפקולטה למדעי החיים ועל פי הנחיות חוק הניסויים בבע"ח תיקוניו ועדכוניו בהתאם להרכב הבא:

- יושב ראש הועדה: חוקר בכיר מתחום מדעי החיים
- שלושה חוקרים בכירים לפחות (שניים מתוכם מהפקולטה למדעי החיים והשלישי מפקולטה אחרת)
- רופא וטרינר המומחה לרפואת חיות מעבדה
- מנהל בית החיות
- חבר אחד לפחות שאינו מתחום מדעי החיים (רב הקמפוס)

ד. עניינים המחייבים פניה לוועדה:

חוקרים תלמידים ועובדים נדרשים לפנות לוועדת האתיקה ולקבל את אישורה בכול נושא שעניינו כדלקמן:

1. קבלת הרשאה אישית לביצוע ניסויים (ו/או השתתפות בניסויים) בבעלי חיים.
2. קבלת אישורים לעריכת מחקר בבעלי חיים (אישור פרוטוקול).
3. קבלת אישור לשימוש בבעלי חיים לשם הוראה.
4. שינויים בניסויים שכבר אושרו: השינויים כדלקמן מחייבים את אישור ועדת האתיקה:
 - * שינוי במין (species) או זן (strain) של בעל החיים.
 - * שינוי במספר החיות.
 - * שינוי בדרגת הפולשניות של הניסוי ומידת הסבל הצפויה לבעלי החיים.
 - * שינוי בסוג חומרי ההרדמה או משככי הכאבים או אופן השימוש בהם.
 - * שינוי בשיטת ההמתה.
 - * שינוי בשיטות ריסון (restrain).
 - * שינוי בשיטות שנקבעו לשם זיהוי, הערכה ומניעה של עקה כאב וסבל.
 - * שינוי בחומרים המוזרקים לבעלי החיים או בצורת המתן שלהם לבעלי החיים.
 - * שינוי קביעת נקודת סיום חדשה (End-Point).
 - * שינוי באופן אחזקת החיות בכלוביהן (אחזקת חיות בבידוד אסורה אלא אם כן הותרה באישור המקורי).
 - * שינוי בזמני הצמאה והרעבה של חיות
 - * שינוי בשיטות אילוף של קופים.
5. העברת חיות בין מוסדות (קבלה ו/או מסירה).
6. צירוף שותפים או משתתפים חדשים במחקר: בכלל זה חוקרים ממוסדות אחרים או בעלי מיומנויות מיוחדות שעזרתם נדרשת לשם עריכת מחקר או ישום שיטות כגון רופאים מרדמים המסייעים בהרדמת קופים.
7. הוצאת חיות והובלתן אל מחוץ לבית החיות (למעט אם קיים אישור מפורש לשינוע בפרוטוקול הניסוי).
8. בקשה למחקר המשך: מחקר המשך הוא מחקר הנעשה על פי פרוטוקול שתם תוקפו וללא שיחולו שינויים בשיטות הניסוי ומטרותיו וסוגי ו/או זני בעלי החיים בהם נעשה שימוש. הצורך לבקש הארכת פרוטוקול מתעורר נוכח שתי נסיבות:

(א). תם תוקף האישור.

(ב). החוקר השתמש בכול מכסת החיות שאושרה לו.

בכל פנייה לוועדה שעניינה בקשה לאישור מחקר המשך על החוקר לציין זאת במפורש ולנמק את הסיבות שבגינן לא מוצה המחקר במסגרת האישור שתוקפו פג. הסבר זה ילווה בהצהרת החוקר שאין שינויים באף אחת מהשיטות שנקטו בפרוטוקול הקודם, למעט, כמובן, הוספת משתתפים או שותפים חדשים.

9. הרשאה לעובדים שאינם תלמידי מחקר או סגל אקדמי: כל אדם המבקש להתקבל לעבודה אשר במסגרתה ניתן טיפול, נערך ניסוי או מתקיים מגע עם בעלי חיים, חייב באישור ועדת האתיקה. הוטרינר יפקח כי מתקיימות הנחיות המועצה והוראות האוניברסיטה לגבי אותו אדם ובהיעדר הנחיות מפורשות יקבע כללים ותנאים לצורך העניין.

10. מתן הרשאה לטיפול בקופים ועיסוק באימונם ואילופם: ראש מעבדה המבקש להעסיק עובד או תלמיד מחקר בתפקיד אילוף קופים או אימונם חייב לפנות לוועדת האתיקה בבקשה לאשר את ההעסקה. הוטרינר יבדוק את הכשרת המועמד וידאג במידת הצורך להשלים את הכשרתו על פי הנדרש.

11. שימוש באמצעי העשרה לבעלי החיים: חוקרים תלמידים ועובדים חייבים לקבל את אישור הוטרינר לשימוש באמצעי העשרה לפני הכנסתם לכלובי החיות.

12. היה ומבקש אדם לעשות פעולה מכול סוג שהוא אשר עניינה שימוש בחיות מעבדה ואין פעולה זו מפורטת ברשימות דלעיל, לא יראה עצמו פטור מדיווח לוועדה וקבלת רשות ממנה.

ה. מתן הרשאות לחוקרים:

סוגי הרשאות שהועדה אחראית על הנפקתן

(1) הרשאה לעריכת מחקר בבעלי חיים למי שהוא "חוקר מוסמך" (אישור פרוטוקול).

(2) הרשאה אישית לחוקר לערוך ניסויים בחיות.

(1) הרשאה לעריכת מחקר בבעלי חיים למי שהוא "חוקר מוסמך" (אישור פרוטוקול).

ראש המעבדה בלבד רשאי לפנות לוועדה לשם מטרה זו.

לשם קבלת אישור לביצוע מחקר בבעלי חיים על ראש המעבדה למלא פרוטוקול על גבי טופס אלקטרוני ולשלוח אותו למרכזת הוועדה. הוועדה רשאית לאשר ניסויים במלואם או בחלקם ולקבוע תנאים אשר בכפוף להם יבוצעו הניסויים. הניסויים יאשרו לתקופת זמן קצובה וחובת המבקש לעקוב אחר פרק הזמן שחלף מיום מתן האישור ומספר בעלי החיים בהם הוא משתמש. חובת החוקר הראשי לדאוג לחדש את תוקפו של פרוטוקול הניסוי או לחדול מימנו כאשר פג תוקף האישור או משנוצלה מכסת בעלי החיים שאושרה על ידי הוועדה.

תוקף פרוטוקול: ועדת האתיקה רשאית להתיר ביצוע פרוטוקול לפרק זמן שלא יעלה על ארבע שנים. הוועדה רשאית במהלך תקופה זו לשנות את הנחיותיה לגבי אופן השימוש בבעלי החיים אם חל שינוי בתקנון או בחוק הקיים במדינת ישראל, או אם פורסם חומר מדעי חדש בדבר:

- א. רווחת בעלי החיים ותנאי אחזקתם.
- ב. השפעתם של החומרים והשיטות הנהוגות בניסוי.
- ג. השימוש בחומרי הרדמה או תרופות נוגדות כאב פחד וחרדה.
- ד. שיטות לצורך צמצום מספר בעלי החיים הנתונים לניסוי.

החלטות הועדה והכרעה בדבר אישור או דחית פרוטוקול בכללותו או חלק מימנו:

לפני התכנסות הוועדה לפחות שני חברים בוועדה יקראו את הבקשה (וטרינר המוסד וחבר נוסף אחד לפחות), ובמידת הצורך יציגו למבקש שאלות ובקשות להבהרות (באופן אנונימי) לפני התכנסות הוועדה. החלטות והכרעות תתקבלנה על פי דעת רוב החברים לאחר קיום הצבעה גלויה בתום דיון בעניין הבקשה. במקרה שלא אושר מחקר או חלק ממנו, רשאי מגיש הבקשה לפנות בכתב אל היו"ר ולבקש ממנו להציג ערעור בפני הוועדה. הנימוקים לערעור יוצגו בפני החברים ולאחר דיון נוסף תיערך הצבעה מחודשת ותתקבל החלטה סופית. היו"ר רשאי לדחות בקשה להשמעת ערעור או לקבלה. חוקרים שהם גם חברים בוועדת האתיקה לא ישתתפו בחלק הדיון בו תוצג בקשם ולא יהיו נוכחים בעת ההצבעה על אישור הבקשה.

אופן קבלת האישור: מגיש הבקשה יקבל הודעה מהוועדה כי הניסוי המבוקש אושר ויונפק לו מספר פרוטוקול למחקר המאושר.

חברי ועדה שחתמתם הכרחית לשם אישור ניסוי: חוקר בכיר אחד, וטרינר האוניברסיטה, בודק חיצוני ויו"ר הוועדה- אחרון

מעבדות הוראה

הדיון בפרוטוקול העוסק בשימוש בחיות לשם הוראה יכול להתקיים בוועדת האתיקה רק לאחר שהשימוש בחיות אושר בוועדת ההוראה המוסדית. ועדת ההוראה צריכה לאשר במכתב שיועבר ליו"ר ועדת אתיקה שהשימוש בחיות הכרחי לצורך קיומה של ההוראה ולהצהיר:

- שלא ניתן לקיים הוראה מתאימה ללא השימוש בחיות.
- שמספר החיות המבוקש הוא הקטן ביותר הנדרש לשם קיום הוראה.
- השיטות הננקטות וסוגי בעלי החיים מתאימים לצורך ההוראה שבנדון.
- את הפרוצדורות הנערכות בבעלי החיים יערכו חוקרים מוסמכים.

בקשה לצירוף שותפים חדשים למחקר

חוקרים שקיבלו אישור לביצוע מחקר ואשר מעוניינים להכליל בו שותפים חדשים חייבים לפנות לוועדה האתיקה בבקשה לאשרם.

- אין לשתף חוקרים חדשים טרם קבלת אישור רשמי כתוב לצורך עניין זה.
- החוקר יפנה לוועדה וידווח לה את פרטי החוקר החדש: שם מלא ות"ז, פרטי ההרשאה לעסוק בניסויים בחיות, פרטי ההכשרה האקדמית ושם המעבדה.
- החוקר יודא כי כל פרטי הפרוטוקול ידועים וברורים לשותף החדש.
- וטרינר הוועדה או ממלא מקומו יפגש עם המשתתף החדש ויודא שהוא בעל הכישורים המתאימים וכי הכללתו במחקר נעשית כדין.

- הכללת השותף החדש בתבצע רק לאחר שוטרינר הועדה בדק כי מולאו כל התנאים הנדרשים והוא יאשר זאת בכתב למזכירת הועדה.

(2) מתן הרשאה אישית לחוקר לערוך ניסויים בחיות

- מותר לבצע ניסויים או להשתתף בהם למי שקיבל הרשאה מועדת האתיקה. סוגי ההרשאות שהועדה נותנת הן לגבי סוגי בעלי החיים בהן בעל ההרשאה מבקש לבצע ניסויים. הועדה מעניקה שני סוגי הרשאות:
- הרשאה קבועה.
 - הרשאה זמנית.

הרשאות קבועות

רשאי לקבל הרשאה קבועה מי שעומד באחד משני הקריטריונים הבאים:

- מי שהוא בוגר קורס לשימוש בחיות מעבדה באוניברסיטת בר אילן (חוקר מוסמך בוגר בר-אילן)
- מי שהוא בוגר קורס לשימוש בחיות מעבדה במוסד מוכר אחר (חוקר מוסמך בוגר מוסד אחר)

חוקר מוסמך בוגר בר-אילן

המבקש השתתף בקורס הכשרה לניסויים בבעלי חיים במסגרת אוניברסיטת בר אילן ועמד בהצלחה במטלות הקורס. ההרשאה הניתנת לעריכת ניסויים מוגבלת לאותם סוגי בעלי החיים בהם עסק הקורס. בבר אילן נערכים קורסים להכשרת חוקרים כדלקמן

שימוש במכרסמים וארנבות:

- סמסטר א': במסגרת הפקולטה למדעי החיים להכשרת תלמידים לתארים מתקדמים
- סימסטר ב': במסגרת הפקולטה למדעי החיים לתלמידי המסלול לביוטכנולוגיה
- סמסטר ב': במסגרת המרכז הרב תחומי לחקר המוח
- סמסטר ב': במסגרת המסלול הרב תחומי לחקר המוח
- דרישות ותנאים מוקדמים: אין

שימוש בקופים

- קורס מרוכז בחופשת הקיץ במסגרת המרכז הרב תחומי לחקר המוח.
- דרישות מוקדמות: קורס לשימוש במכרסמים וארנבות

שימוש בדגים:

- לקורס זה אין מועד קבוע והוא נקבע על פי צורך ותיאום מראש.
- דרישות ותנאים מוקדמים: קורס לשימוש במכרסמי וארנבות.

חוקר מוסמך בוגר מוסד אחר:

וטרינר בר אילן רשאי להכיר בהרשאה שניתנה לאדם ממוסד אחר. לצורך קבלת הכרה בהרשאה כזו על המבקש ליצור קשר עם וטרינר המוסד ולהציג בפניו את התעודה שניתנה מידי המוסד האחר כשהיא חתומה בידי הוטרינר או מי שכהן כיו"ר ועדת האתיקה בעת מתן ההרשאה וסילבוס של הקורס בו השתתף. על הסילבוס להיות חתום בידי מרכז הקורס ומכתב מצורף המעיד כי

בשנה בה נערך הקורס נדונו במלואם הנושאים המפורטים בו. המבקש רשאי לערוך ניסויים בבר אילן רק לאחר שבקשתו אושרה והוא קיבל תעודה מידי הועדה האתית הפנימית של בר אילן. פניה לוועדה אין בה מישום מתן היתר לערוך ניסויים.

הרשאה זמנית:

אדם שאינו חוקר מוסמך רשאי לערוך ניסויים או להשתתף בהם אם קיבל הרשאה זמנית בכתב מידי וטרינר המוסד. תוקף ההרשאה הזמנית מוגבל לשישה חודשים או פחות ואין הוא ניתן לחידוש או הארכה. כדי לקבל הרשאה כזו יש לפעול כדלקמן:

1. על ראש המעבדה לפנות בכתב לוטרינר המוסד ולהצהיר מהן הפרוצדורות אותן אמור החוקר לערוך. ראש המעבדה ידאג שהתלמיד יקבל הכשרה בסיסי באשר לאותן הפרוצדורות. לשם כך מותר לוטרינר לאשר לתלמיד לצפות בניסויים.
2. וטרינר המוסד יפגש עם המבקש ויתן לו הכשרה בסיסית בדבר זיהוי הערכה ומניעת עקה וכאב.
3. הוטרינר, לאחר שמצא שניתן להעניק הרשאה זמנית, ימסור על כך הודעה למזכירת הועדה וליושב הראש.
4. המזכירה תנפיק הרשאה זמנית כתובה וממוספרת למבקש. תוקפה של הרשאה זו לא יעלה על שישה חודשים ואין היא ניתנת לחידוש.

- מי שעובד תחת אישור זמני יכול לבצע אך ורק את הניסויים והפרוצדורות שמפורטים בגוף ההרשאה.
- לא ינתנו אישורים זמניים לביצוע ניסויים בדרגת סבל גבוהה (D ו-E).
- על מקבל האישור הזמני חלה חובה לוודא כי פעילותו אינה נמשכת מעבר למגבלות הזמן המצויינות באישור.

1. קבלת הרשאה לעבודה בבית חיות

עמידה בקריטריונים המפורטים בחוק אינה מהווה אישור להיכנס לבית החיות. באוניברסיטת בר אילן פועלים חמישה בתי חיות: שניים בפקולטה למדעי החיים, שניים במרכז הרב תחומי לחקר המוח ואחד בבית הספר לרפואה. המבקש להיכנס לאחד מבתי החיות לשם כל מטרה שהיא חייב לקבל אישור מראש ממנהל בית החיות. כניסה ללא היתר כאמור מהווה עבירת משמעת. כדי לקבל את אישור הכניסה על המבקש לפעול כדלהלן:

1. יפגש עם מנהל בית החיות הרלוונטי.
2. ימסור לידיו את ההיתרים שקיבל מועדת האתיקה כנדרש וכמפורט בהנחיות.
3. ימסור לידו טופס חתום בכתב ידו בו הוא מצהיר כי קרא את חוברת הנוהלים לעבודה בבית החיות וכי הוא מתחייב לשמור עליהם.
4. מנהל בית החיות ינהל שיחת היכרות עם המבקש שמטרתה לדעת מהם המחקרים שהוא עומד לערוך ושהוא מכיר את הנוהלים ופרוטוקול הניסוי.
5. מנהל בית החיות או בא כוחו יערוך למבקש סיור לצורך היכרות עם המתקן ועובדיו.
6. לאחר שנוכח המנהל כי ניתן לאשר את כניסת המבקש הוא יעניק לו אישור כניסה.
7. לשם קבלת אישור לבית החיות לקופים יש, בנוסף למפורט, להביא את האישורים הבאים:

- אישור ממונת בטיחות ביולוגית.
- אישור על קבלת חיסון כנגד טטנוס במהלך החמש השנים האחרונות.
- אישור בדיקת שחפת חתום בידי רופא.

ז. אכיפה וסנקציות

היו"ר והוטרינר רשאים להכריז על מתקן או מבנה לאחזקת חיות כ"אינו כשיר". מתקנים ומבנים אלו יפסיקו באופן מידי לשמש לצורך אכסון חיות או השימוש בהן עד לקבלת אישור חדש לאחר תיקון הליקויים ובחינת כשירות. במידה ולא ניתן למצוא חלופה מיידית ונדרש פתרון ביניים (על פי שיקול דעתם של היו"ר או הוטרינר) תימשך הפעילות או השימוש במתקן על פי נוהל מיוחד שיוחקן על ידי הוטרינר או היו"ר בהתאם לנסיבות.

כאמור, יושב ראש הועדה והוטרינר המוסדי רשאים להשעות אדם מביצוע ניסויים בבעלי חיים ומכניסה למתקנים בהם מוחזקות חיות אם הם סבורים כי האדם נהג בחוסר מקצועיות הולמת או ברשלנות או שהפר את הנחיות הועדה. ההשעה תהיה בתוקף עד לביורר העניין בפני ועדת האתיקה בהתאם לסעיף המתייחס לצעדים משמעותיים בהנחיות אלו. האדם שהושעה מפעילות יופיע בפני הועדה וימסור את גרסתו. בדומה לכך, רשאים הוטרינר או יושב ראש הועדה להפסיק פעילות של מעבדה שלמה אם זו חרגה מהנחיות באופן שיטתי או שנמצא כי המעבדה לא מלאה הנחיה, או שהציוד העומד לרשותה אינו ראוי.

ועדת האתיקה המוסדית רשאית לשבת כועדת בירור ומשמעת לצורך עריכת דיון וקבלת החלטה בדבר נקיטת צעדי משמעת כנגד מי שהפרו את הנחיותיה בעניין ביצוע ניסויים בחיות והטיפול בהן (בכלל זה הובלתם, הזמנתם ואחזקתם של חיות מעבדה). הועדה רשאית להעמיד לדין משמעת אדם או מעבדה על פי הצורך וככול שתמצא לנכון. בסיס להליך כזה יכולים להוות תלונה מידי מנהל בית החיות או וטרינר המוסד או מידע שהגיע לידי הועדה וקיים חשד סביר לאמיתות הדברים. במידה ונוכחה הועדה לאחר שערכה בירור ושמעה את הצדדים המעורבים כי אכן התבצעה עבירת משמעת היא רשאית לנהוג בצעדים כנגד העבריין ככול שתמצא לנכון ועד כדי שלילה לצמיתות של הרשאתו של אדם לערוך ניסויים בחיות באוניברסיטה. החלטות הועדה בעניינים אלו תתקבל על פי דעת רוב חברי הועדה.

ד"ר שמעון טינמן - וטרינר

ד"ר בני מוטרו- יו"ר ועדת אתיקה

ד"ר מוטי דרור – וטרינר אוניברסיטת בר אילן

